

VERTROUWELIJK

Aan de directie en de leden van de Raad van Toezicht
Stichting Begraafplaatsen en Crematorium Hilversum
T.a.v. mevrouw A. van Loon
Kolhornseweg 13
1213 RS HILVERSUM

Hilversum, 24 maart 2020

Kenmerk: 14316/2020.325801
Behandeld door: de heer drs. D. Kroon RA

Betreft: Managementletter 2019

Geachte directie en leden van de Raad van Toezicht, geachte mevrouw Van Loon,

In aansluiting op uw opdracht hebben wij de jaarrekeningen 2019 gecontroleerd van Stichting Algemene Begraafplaatsen en Crematorium Hilversum. Omtrent onze werkzaamheden brengen wij u hierbij verslag uit.

Wij betrekken in onze controle onder meer de beoordeling van de administratieve organisatie alsmede de toetsing van het functioneren van het daaruit voortvloeiende systeem van interne controle. In deze brief geven wij u een overzicht van de hoofdlijnen van de gesignaleerde aandachtspunten alsmede, waar mogelijk, voorstellen ter verbetering van het systeem van interne controle.

In deze brief zullen wij de volgende onderwerpen behandelen:

- A – Opdracht en controleverklaring
- B – Fraude
- C – Opvolging aandachtspunten controle 2018
- D – AO/IB 2019
- E – Automatisering
- F – Wet- en regelgeving
- G – Nacalculatie controle

De in deze brief gemaakte opmerkingen vloeien voort uit de normale werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening. Dit houdt in dat eventuele overige onvolkomenheden in de organisatie, die bij een meer uitgebreid en specifiek hierop gericht onderzoek naar voren zouden kunnen komen, niet weergegeven worden.

A – Opdracht en controleverklaring

De jaarrekening is de verantwoordelijkheid van de directie van de stichting. Het is als externe accountant onze verantwoordelijkheid een controleverklaring inzake deze jaarrekening te verstrekken op basis van onze jaarrekeningcontrole. We hebben de controleopdracht uitgevoerd met inachtneming van de ter zake geldende wet en regelgeving en in overeenstemming met de van toepassing zijnde beroepsvoorschriften. In dat verband maken wij u erop attent dat wij bij de uitoefening van onze functie gebonden zijn aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA) en de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO).

Voorts zullen wij controleren of de financiële en niet-financiële gegevens die bij de jaarrekening zijn gevoegd met de jaarrekening verenigbaar zijn. Wij gaan daarbij met name na of de overige gegevens verenigbaar zijn met de jaarrekening en de uitkomsten van de controle.

Als gevolg van het toepassen van deelwaarnemingen en andere beperkingen die inherent zijn aan een accountantscontrole, samen met de beperkingen die inherent zijn aan elke beheersingsmaatregel, bestaat een onvermijdbaar risico dat een onjuistheid van materieel belang onontdekt blijft. Wij hebben onze controle op dusdanige wijze ingericht dat wij redelijkerwijs kunnen verwachten dat materiële afwijkingen in de jaarrekening of de financiële administratie zijn ontdekt (waarbij inbegrepen materiële afwijkingen als gevolg van fraude, afwijkingen en niet-naleving van wettelijke of andere voorschriften). Van ons onderzoek kan en mag echter niet worden verwacht dat het alle materiële afwijkingen, fraude, afwijkingen en niet-naleving van wettelijke of andere voorschriften die zouden kunnen bestaan, aan het licht zal hebben gebracht.

Een exemplaar van de jaarstukken behoort te worden ondertekend door de directie. Deze jaarstukken dienen te worden vastgesteld c.q. goedgekeurd in de vergadering van de Raad van Toezicht na de goedkeuring door het College van burgemeester en wethouders van de Gemeente Hilversum. Deze goedkeuring dient te worden genotuleerd. Overigens wijzen wij erop dat, indien tot de vergadering omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarstukken noodzakelijk maken, een dergelijk aanpassing nog voor de vergadering moet worden gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 2:362, lid 6 BW en artikel 2:392, lid 1 onder g BW. Uiteraard vervalt in die situatie onze hierboven gegeven toestemming.

B – Fraude

In de voor ons als accountant geldende Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NV COS) is in Standaard 240 de verantwoordelijkheid van de accountant voor het onderkennen van het risico op fraude in het kader van de controle van de jaarrekening beschreven. Hoewel de richtlijnen zich concentreren op de verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot fraude of afwijkingen in dit kader, berust de primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude en afwijkingen bij de directie van de entiteit.

Onze werkzaamheden zijn niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. De primaire factor die fraude van afwijkingen onderscheidt is of de onderliggende handeling die geresulteerd heeft in de afwijking in de jaarrekening opzettelijk of onopzettelijk was. In het geval dat u fraude binnen de organisatie constateert, verzoeken wij u ons dit (onmiddellijk) te laten weten. Tijdens onze bespreking bij onder andere de interim controle werkzaamheden in november en december 2019, maar ook in maart 2020 hebben wij met u besproken waar binnen uw onderneming fraude mogelijkheden aanwezig zijn.

U heeft aangegeven dat u binnen de organisatie geen mogelijkheden ziet tot het frauderen, het toezicht door en namens de directie is hiervoor streng genoeg. Verder gaf u aan niet bekend te zijn met (vermoedens van) fraudegevallen in 2019. Derhalve hebben wij geen verdere specifieke werkzaamheden met betrekking tot het ontdekken van fraude uitgevoerd en hebben wij ter zake geen bijzonderheden te melden.

C – Opvolging aandachtspunten controle 2018

Bij het inkoopproces is het van belang dat de inkoopfacturen voorafgaand aan betaling zijn gecontroleerd (aan de hand van de ontvangen goederen/diensten) en dat deze interne controle zichtbaar (middels een paraaf) wordt gemaakt.

Tijdens onze controle 2017 hebben wij vastgesteld dat het regelmatig voorkomt dat de facturen voorzien worden van een “krul of vinkje” in plaats van een paraaf. Het risico, minimaal, is dat achteraf niet meer te herleiden is wie het akkoord heeft gegeven, met name in het geval er vragen of de factuur komen. In 2018 is dit aandachtspunt goed opgepakt en wordt zodanig gehandeld. Voor 2019 zien wij hier ook een verdergaande voortgang in, onze aandachtspunt is daarmee opgevolgd en afgerond.

D – AO/IB 2018

Opbrengsten

Tijdens onze controle 2019 hebben wij werkzaamheden uitgevoerd om inzichtelijk te krijgen of de opbrengsten juist en volledig zijn verantwoord in de jaarrekening van de stichting. Als gevolg van de nasleep van de overdracht van de activiteiten door de gemeente Hilversum aan de stichting met de daarbij behorende onduidelijkheden, administratieve achterstanden en onvolledige administratie was het niet mogelijk om vast te stellen of de vooruit gefactureerde onderhoudskosten (ook wel onderhoudsvoorziening genoemd) volledig zijn. In 2018 is een start gemaakt met het inhalen van de administratieve achterstanden, hetgeen ook aan de uitgaven voor Archiefbeheer zichtbaar is, het is echter niet mogelijk om met terugwerkende kracht nog onderhoudskosten van oude jaren te factureren, hetgeen impliceert dat de vooruit gefactureerde onderhoudskosten volledig en juist zijn gepresenteerd in het financieel verslag.

Gezien deze omvangrijke kostenpost voor de Stichting in de jaren 2018 en 2019 willen wij adviseren om het proces “inhaalslag administratieve achterstanden” niet geheel te stoppen. Ondanks de hieruit verwachte minimale toekomstige baten, dient de administratie op orde gebracht te worden. Wij denken dat dit alleen mogelijk is door een intensieve samenwerking met de Gemeente Hilversum met een structureel karakter. Daarbij zou gezamenlijk een doelstelling bepaald moeten worden voor de korte termijn (binnen een jaar) en de langere termijn (over 3 drie jaar).

Zolang de inhaalslag niet is afgerond blijven in die periode ook de kosten van het reguliere onderhoud doorlopen voor de “onbekende graven”, en wordt het probleem steeds verder vooruit geschoven.

Overigens hebben wij bij onze controle van de opbrengsten wij vastgesteld dat de gefactureerde bedragen voor cremieren, grafrecht en onderhoud (inclusief afkoop) volgens de basisadministratie, verwerkt in Key2Begraven, volledig en juist is verantwoord in de financiële administratie en de jaarrekening.

E – AUTOMATISERING

Belang van automatisering

Het geautomatiseerde systeem speelt een rol in binnen uw organisatie. Voor de verwerking van de financiële gegevens en het verstrekken van managementinformatie wordt gebruikt gemaakt van onder andere Afas.

Steeds meer van de bedrijfsprocessen worden ondersteund door de automatisering en registraties en controles vinden geautomatiseerd plaats. Ook voor onze controle besteden wij daarom aandacht aan de automatisering.

Het is de taak van de accountant om risico's welke samenhangen met een betrouwbare en ongestoorde werking van de IT systemen en bij calamiteiten kunnen leiden tot een materiele afwijkingen, te identificeren. Vervolgens test hij de processen die ondersteund worden door IT en controleert hij posten waarvan de uitkomst gegenereerd wordt door geautomatiseerde gegevensverwerking.

Bij uw onderneming is het van belang om zorg te dragen voor een goede beveiliging van apparatuur, programmatuur en gegevens. De belangrijkste maatregelen hiertoe zijn back-up- en recoveryprocedures, alsmede toereikende toegangsbeveiliging. Met betrekking tot de toegankelijkheid is het van belang, dat hard- en software, alsmede de bestanden ook fysiek goed beschermd zijn.

Tijdens onze controle hebben wij onder meer de aansluitingen tussen de onderliggende sub-administraties gecontroleerd teneinde na te gaan of wij hierop konden steunen bij onze controle. Hierbij hebben wij enkele aandachtspunten geconstateerd en reeds met u besproken het betreft o.a. de hanteren van de juiste coderingen.

Beheer van contracten en afspraken

Daarnaast is het van belang om afspraken te maken en vast te leggen met derden die IT-ondersteuning bieden. Onderwerpen die hierbij van belang zijn:

- omschrijving van de dienst,
- duur en beëindiging van de overeenkomst,
- contactpersonen,
- responsie- en/of levertijd,
- berekening van tarieven en kosten,
- wijze van betaling,
- wijze waarop de dienst wordt gemeten,
- hoe vaak en naar wie wordt gerapporteerd,
- sancties bij het niet nakomen van afspraken,
- hoe om te gaan met eventuele wijzigingen in de dienst en
- voorwaarden om op te kunnen zeggen.

Wij hebben bovenstaande beoordeeld en geen bijzonderheden geconstateerd.

F – Wet- en regelgeving

De afgelopen jaren zijn er op diverse gebieden regelgevingen aangescherpt die van belang zijn voor uw onderneming. In dit hoofdstuk zullen wij u nogmaals informeren over een aantal belangrijke wijzigingen.

Corruptie

De Nederlandse overheid en het bedrijfsleven willen gezamenlijk de buitenlandse corruptie tegengaan. Een groot, mondiaal probleem als corruptie kun je niet alleen oplossen. Hiervoor werken de organisaties VNO-NCW, MKB-Nederland en ICC Nederland samen met de ministeries van Buitenlandse Zaken, van Veiligheid en Justitie en van Economische Zaken.

Corruptie is een verzamelterm, die naast omkoping ook afpersing, en ongeoorloofde beïnvloeding omvat. Hierbij maakt het niet uit of de ontvanger, afperser of uitlokker van de omkoping een ambtenaar, politicus of een privaat persoon is. Het omvat ook het witwassen van de uitkomsten van corruptie. Omkoping is het met giften, diensten, relatiebeheer of beloften iemand aanzetten om iets te doen of na te laten, met als gewenst resultaat het behalen van oneerlijke zakelijke voordelen.

Corruptie leidt tot oneerlijke concurrentie en ondermijnt het vertrouwen in de rechtsstaat. Het leidt tot reputatieschade en financiële schade voor zowel betrokkenen als de bedrijven, en kan leiden tot langdurige gevangenisstraffen.

Het voldoen aan wet- en regelgeving is een eerste vereiste. Echter, de focus op enkel regels kan gemakkelijk leiden tot verstarring en het vermijden van risico's, wat slecht samengaat met succesvol ondernemerschap. Daarom is het van groot belang dat ondernemers aandacht besteden aan op ethische waarden gebaseerd gedrag van leidinggevend en medewerkers.

Wanneer aandacht wordt besteed aan ethische waarden draagt dat niet enkel bij aan de cultuur binnen het bedrijf, maar ook aan het functioneren ervan. Op die manier wordt corruptie voorkomen en wordt de samenhang met andere activiteiten op het terrein van maatschappelijk verantwoord ondernemen versterkt.

Aan rechtspersonen kan voor omkoping een maximale geldboete van € 820.000 per feit worden opgelegd. Voor feiten gepleegd na 1 januari 2015 kan de boete zelfs oplopen tot 10% van de jaaromzet van het voorafgaande boekjaar. Aan natuurlijke personen die verwijtbaar betrokken zijn bij de omkoping, bedraagt de maximumstraf zes jaar gevangenisstraf en/of een geldboete van € 82.000. Ontzetting uit het beroep kan als bijkomende straf worden opgelegd. Naast deze straffen kan het financiële voordeel dat door de omkoping is behaald – het zogenaamde ‘wederrechtelijk verkregen voordeel’ – ook ontnomen worden.

De Nederlandse overheid geeft de volgende tips om corruptie en omkoping te voorkomen:

1. Stel een gedragscode op met een klokkenluidersregeling
2. Zorg voor een transparante bedrijfscultuur
3. Een goede voorbereiding op internationaal zakendoen begint thuis
4. Selecteer zakenpartners zorgvuldig; ken hun achtergrond en reputatie
5. Werk met heldere contacten
6. Weiger faciliterende betalingen
7. Bereid het in- en uitklaren van goederen bij de douane zorgvuldig voor
8. Richt financieel management goed in
9. Werk samen met ambassades en met andere bedrijven
10. Toch een onaangename situatie: maak een goede inschatting

Inzake dit laatste punt zijn de volgende vragen van belang bij het maken van een goede inschatting van de situatie: is er sprake van overtreding van bedrijfsregels? Is er sprake van overtreding van wet- en regelgeving? Kan de actie uw bedrijf of uw collega's op de een of andere manier in gevaar brengen? Kan de actie uw bedrijf financiële of reputatieschade toebrengen? Wie is er gebaat bij de actie (direct of indirect)? Zijn er integere alternatieven die succesvol kunnen zijn?

Nadere informatie te vinden op de website:

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brochures/2017/01/19/eerlijk-zakendoen-zonder-corruptie>

Datalekken

Sinds 1 januari is de meldplicht datalekken als onderdeel van de wet bescherming persoonsgegevens van kracht geworden.

De meldplicht maakt onderscheid naar: ‘verantwoordelijke’, ‘bewerker’, ‘betrokkene’. Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien toestemming is verleend en noodzakelijk is. De betrokkene heeft recht op inzage, correctie, vernietiging, doorgeven van correcties en verzet. De verantwoordelijke heeft documentatieplicht, informatieplicht, faciliteren rechten betrokkene plicht, beveiligingsplicht, meldingsplicht. Indien er een melding gedaan moet worden dan moet dit binnen 72 uur na vaststelling.

Indien geconstateerd wordt dat uw onderneming te kort is geschoten dan kan er een geldboete opgelegd worden van tussen de € 20.000 en € 820.000 of 10% van de jaaromzet.

Naast de aanvulling van de wet bescherming persoonsgegevens met de meldplicht datalekken is ook sinds 2016 de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming van kracht. Handhaving zal echter pas vanaf 2018 plaatsvinden. De Europese verordening is strenger dan de Nederlandse wetgeving. Elke onderneming moet kunnen aantonen dat ze voldoen aan de verplichtingen. De verplichtingen zoals hierboven benoemd zullen dan niet alleen gelden voor de verantwoordelijke maar ook voor de bewerker.

Indien geconstateerd wordt dat uw onderneming te kort is geschoten dan kan er een geldboete opgelegd worden tot € 20 miljoen of 4% van de wereldwijde jaaromzet.

Voor uw onderneming betekent dit dat er diverse technische maatregelen en organisatorische maatregelen genomen moeten worden. Informatie op uw website moet mogelijk worden aangevuld en enkele bewerkersovereenkomsten zullen moeten worden afgesloten. Vanaf 2018 zullen er ook tests moeten worden uitgevoerd binnen de onderneming zodat aangetoond kan worden dat de genomen maatregelen afdoende zijn.

Tijdens onze controle hebben wij vernomen dat de wet- en regelgeving binnen uw onderneming bekend is. Wij adviseren u om tijdig te evalueren of de genomen maatregelen toereikend zijn. Indien u meer informatie wenst dan horen wij dit graag.

G – Nacalculatie controle

In 2015 en 2016 heeft een commissie namens onze beroepsorganisatie een rapport van maatregelen opgesteld waarmee de accountancysector het vertrouwen moet terugwinnen van het maatschappelijk verkeer. Als kantoor vinden wij het belangrijk om aan deze maatregelen te voldoen. Een van deze maatregelen betreft het vooraf (door ons gedaan bij het verstrekken van de opdrachtbevestiging) en achteraf overleggen van de in het kader van de wettelijke controle uit te voeren/uitgevoerde werkzaamheden en te besteden/bestede uren.

Voor de controle van het jaar 2018 hadden wij reeds afspraken met u gemaakt over ons honorarium waarbij wij geen verdere detailinformatie aan u hebben verstrekt, wij hebben voor aanvang van de controle een honorarium begroot van € 18.50 exclusief omzetbelasting. De werkelijk bestede uren maal ons tarief ligt in lijn met het door ons begrote honorarium.

In het vertrouwen u hiermede van dienst te zijn,

Met vriendelijke groet,

M&K Hilversum B.V.

drs. D. Kroon RA